

GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏR İLYAS TAPDIQ HAQQINDA

İlyas Tapdıqın əsərlərini oxuyanda adam özünün maraqlı və cazibəli bir müsahib ilə üzbə-üzə gəldiyini duyur və yenidən tanış olduğu bu həssas müsahibi axıracan dinləməyə çalışır.

***Mir Cəlal,
yazıçı, Əməkdar elm xadimi***

İlyas Tapdıqın yaradıcılıq məziyyətlərindən biri dilinin sadəliyi, təbiiliyi və səmimiyyəti. İlyas həyat eşqinin həvəsini adi sözlərlə deyil, təsvir vasitəsilə verərək bədii lövhələr yaradır.

***Məmməd Rəhim,
Xalq şairi***

Çoxdur dağlarında qızıl, dəmir, mis,
Gədəbəy dünyaya tanışdır artıq.
Gəzdik dağlarını qarış-qarış biz,
Qızıldan qiymətli İlyas Tapdıq!

***Osman Sarıvəlli,
Xalq şairi***

İlyas Tapdıq dedikdə ehtiraslı, vətənpərvər, proletar, beynəlmiləçilik ruhuyla dolğun şeirlərin istedadlı şairini tanıyıram. İlyas Tapdıq təzə söz deməyə, öz oxucularını düşündürməyə səy edən istedadlı şairdir. İlyas Tapdıq çox gözəl bilir ki, tələbkər oxuculara, bədii cəhətdən kamil, rəngarəng boyalarla müəyyən zamanımızın nəbiylə vuran, ürəklərə yol tapan şeirlər gərəkdir. İlyas Tapdıq axtarışdadır. İlyas Tapdıq gənclik şairidir.

***Süleyman Rüstəm,
Xalq şairi***

Sakitlik, həlimlik İlyas şeirinə xas olan cəhətdir. Onun şeirində qanadlı, ibarəli, dəbdəbəli sözlərə, ifadələrə rast gəlmək olmur. Sözlər hamısı adi, sadə, hisslər sakit və həlimdir...

İlyasın yaradıcılığı folklordan, xalq yaradıcılığından qidalanır. Onun elə şeirləri var ki, bunlar bayatıdan, aşıq şeirlərindən seçilmir.

İlyas heç zaman özünü gözə soxmağa çalışmır. Başını aşağı salıb öz mütəvazi işi ilə məşğuldur. İlyas verdiyindən danışmaz, amma aldığı dənə-dənə təkrar edir. Allahın ona verdiyinə o, hər zaman şükran olmuşdur. Ona görə də yazır:

Görüb vurulmağı mənə göz verib,
Ana təbiətə təşəkkürüm var.

***Bəxtiyar Vahabzadə,
Xalq şairi***

Ədəbiyyat tariximizdən bizə məlumdur ki, bir şeiriylə, hətta bir beytiylə də yaddaşlara əbədi həkk olunan şeirlər olub, tam səmimiyyətimlə deyirəm, bu illər ərzində heç nə yazmamış olsaydınız, təkcə “Gədəbəydədir” şeiriylə ədəbiyyat tariximizdə əbədi yaşamaq haqqı qazanardınız. Qara sazın yaddaşına köçən şeirlər ölmür, İlyas müəllim! Vəqiflər, Vidadilər, Xəstə Qasımlar, Səməd Vurğunlar kimi!

Şairin kimliyi, şəxsiyyətini görmək və duymaq istəyirsənsə onun doğulduğu torpağı yaxından tanımaq gərəkdir. Bu fikri hansı alim səsləndiribsə çox düzgün fikirdir. Mən İlyas Tapdıqla onun doğulduğu torpaqda, yer üzünün həqiqi cənnəti Gədəbəydə bir neçə dəfə olmuşam. Ona görə deyirəm ki, İlyas Tapdığın yaradıcılığı bizə təbiət qədər əzizdir.

Zəlimxan Yaqub,
Xalq şairi

Dahi Belinski deyirdi ki, “Uşaq şairi olmaq yox, doğulmaq lazımdır”. Son 50 ilin uşaq poeziyasını İlyas Tapdığın yaradıcılığı olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil.

Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının, xüsusən şeirinin istedadlı nümunələrində məhz bu cəhət, yəni sözün ən sadə, lakin emosional təsir baxımından tez sirayət edən, rahat qavranılan, yaddaqalan, təmtəraq, elitarlıq və quramaçılıqdan uzaq xalqı çalarından istifadə etmək bacarığı özünü göstərir. M.Ə.Sabirin, A.Səhhətin, A.Şaiqin uşaq şeirlərində formalaşan və Azərbaycan uşaq poeziyasının M.Seyidzadə, M.Rzaquluzadə, T.Elçin, X.Əlibəyli kimi görkəmli nümayəndələri tərəfindən cilalanıb inkişaf etdirilən həmin poetik xətt bu gün M.Əliyev, T.Mahmud, İ.Tapdıq, Z.Xəlil kimi uşaq şairlərinin əsərlərində estetik bir leytmotiv rolunu oynayır və uşaq poeziyasının effektiv müəllimə və idrak materialına çevrilməsinə münbit zəmin yaradır.

Elçin,
Xalq yazıçısı

Ötən yüzillikdə uşaq ədəbiyyatı sahəsində iki yazıcımızın gərgin əməyini xüsusilə qeyd etmək istərdim. Onlardan biri XX yüzilliyin I yarısında bütün varlığı ilə öz yaradıcılığını uşaq ədəbiyyatının inkişafı və zənginləşməsinə sərf etmiş, Fərhad kimi külüngünü yerə qoymamışdır. Bunlardan biri, adı uşaqların dilinin əzbəri olan Abdulla Şaiqdirsə, ikincisi, onun zəngin ənənələrini davam etdirən, bu sahədə xeyli uğurlu əsərlər müəllifi kimi tanınan İlyas Tapdıqdır.

Məmməd Araz,
Xalq şairi

“Bənövşə xatirinə kol dibinə iz düşdü”- İlyasın misrası yazdırıb mənə “Bənövşələr” şeirimi. İlyasın hər şeir kitabı bir qəm bənövşəyə oxşayır, təzə tər, ətirli şeirlərindən hər söz, hər misra ürək kimi çırpınır”. Xalq poeziyasına, aşiq şeirinə yaxından bağlılıq, vurğunluq onun poeziyasına xüsusi bir oynaqlıq, səmimiyyət gətirir.

Hüseyn Arif,
Xalq şairi

Əziz İlyas, sizi Rusiya yazıçılarının çoxmillətli qardaşlığı adından 50 illiyiniz münasibətilə təbrik edirik. Sizin uşaqlar üçün yaradıcılığınızı, poetik və tərcüməçilik istedadınızı yüksək qiymətləndiririk. Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik, yaradıcılığınızda müvəffəqiyyətlər arzulayırıq!

S.Mixalkov, A.Aleksin, V.Aleksandrov

İlyas Tapdığı mən həm sevə-sevə, həm də ondan öyrənə-öyrənə tərcümə edirəm. O, Azərbaycan folklorunu gözəl bilir. Özü də müdrik bir nağılçıdır – poetik nağılçı. Mən sidq ürəkdən deyirəm, o, bizim Rusiyanın Marşak, Mixalkov, Borto, Prilejayeva kimi uşaq ədəbiyyatı korifeyləri ilə bir sırada dayana bilər.

Valentin Berestov,
rus şairi

Uşaqlara təbiəti sevdiren, onun mahiyyəti, faydası, tükənməz zövq mənbəyi olması barədə ağıllı yazılan əsərlərin dəyəri çoxdur. İlyas Tapdıq uşaq psixologiyasını və təbiəti dərinləndirir. Bu iki keyfiyyət onun “Təpələr” adlı kitabına topladığı şeirlərin bədii vahidində aydın görünür. Onun təbiətə dair uşaq şeirləri pillə-pillə qalxan yaradıcılıq yolunda əlvan çiçəklər kimidir.

Qasım Qasımzadə,
şair, ədəbiyyatşünas

İlyas Tapdıq sanki öz oxucularının əlindən tutub onları “niyələrinin” cavabını axtarmağa aparır. Sadə, anlaşılıq bir dildə onlarla söhbətə başlayır. Şair uşaq kimi danışır. Belə olsaydı böyük uşaq gözündə öz marağını itirərdi. Babaların nağılları ona görə əfsusludur ki, qocalar özünəməxsus hikmətlə, müdrikliklə danışılar. İlyas Tapdıqın şeirlərində bu mənada da bir özünəməxsusluq vardır.

Nüsrət Kəsəmənli,
şair, publisist

İlyas Tapdıqın uşaq əsərləri Mirzə Ələkbər Sabir, Abdulla Şaiq, Abbas Səhhət, Rəşid Əfəndiyevlə başlayan uşaq poeziyamızın davamı kimi çox ibrətlidir. Dilinin saflığı və təmizliyi, süjetlərin təbiiliyi, tərənnüm etdiyi ideyaların əhəmiyyətliyi etibarilə bu əsərlər uşaq şeirimizin İlyas Tapdıqın qələm yoldaşlarından tamamilə fərqləndirir.

Zahid Xəlil,
professor, şair

Azərbaycan uşaqları ona görə xoşbəxtdirlər ki, onların İlyas Tapdıq kimi gözəl şairi var.

M.Prilejyeva,
rus uşaq yazıçısı

İlyas sevilən şairdir. Şeirləri sərhədlər keçir, ürəklərdən-ürəklərə yol alır, musiqi ilə qovuşur, mahnılara çevrilir, aşqların sazında gül açır, güllənir.

İlyas – ürək şairidir. Poeziyanın ünvanı ürəklərdir.

İlyas Tapdıqın bütün yaradıcılığı Vətənlə, ana torpaqla, ulu xalqımızla bağlıdır. O, uca səslə deyir: “Şeirimin canıdır bu el, bu Vətən!”.

Nahid Hacıyadə,
yazıçı

İlyas Tapdıqın poeziyası son 50-55 ilin Azərbaycan şeirinin keçdiyi yolun mənzərəsi barədə müəyyən təsəvvür yaradır. Təkcə uğurları ilə deyil, hətta çətinlikləri ilə birgə. Və bu mənzərədə İlyas Tapdıqın da öz yeri görünür. İlyas Tapdıqın ən gözəl və dəyərli ki, şah şeiri elə Gədəbəyə həsr olunub.

Vaqif Yusifli,
Əməkdar incəsənət xadimi

Təbiət və sadə insan əməyinin təsviri İlyas Tapdıqın şeirlərinin əsas xüsusiyyətlərini təşkil edir. Bu onun Vətənə, vətən torpağına geniş və rəngarəng mənzərələrinə, qurub yaradan insanlarına vurğunluğundan irəli gəlir.

Şəmşad Rza
şair, publisist